

nnnnqzccz osl 050
oslmm
.wasnmm
amb washington 30.5.78

00523 39

Fordelt:

- Gj. p. nr. 1 Utenriksministeren
« « 2 Utenriksråden
« « 3 Statssekretæren
« « 4 Eksp. sjeen 2 avd.
« « 5 Prosediremannen
« « 6 Rapportkontoret
« « 7 Proseden

INNK. TIL UD

30 MAI 1978

33 | 2 | 5⁷

308 statsministerens innlegg paa n a t o-moetet om morgenen

30/5-78.

den norske tekst som laa til grunn for statsministerens innlegg paa engelsk.

i likhet med forutgaaende talere oensker jeg aa takke president carter for aa ha innbudt oss til washington.

vi moetes i dag for aa droefte hvordan alliansen skal moete de utfordringer vi vil staa overfor i 1930-aarene.

vaar oppgave paa dette moete maa bli baade aasoerge for en styrking av alliansens forsvarsevne og gi ny vitalitet til den politiske avspenningsprosess.

den nord-atlantiske allianse er av grunnleggende betydning for opprettholdelsen av vaare lands sikkerhet og for stabilitet og fred i verden. alliansen er et forbund av demokratisk styrte stater. den har ingen aggressive hensikter. vernet om menneskerettighetene ve tungt i demokratienes utenrikspolitikk. for mitt land foreligger det ikke noe realistisk alternativ til den sikkhetsgaranti som alliansen gir oss.

alliansens hovedmaal er sikkerhet og avspenning - to maalsettinger som utfyller hverandre. vi staar overfor en utfordring naar det gjeø warszawa-paktens styrkeutbygging. dette er bakgrunnen for arbeidet med det nye langtidsprogrammet. et adekvat forsvar er en forutsetning for at vi med trygghet kan engasjere oss i avspenningsarbeidet. det er derfor ingen motsetning mellom vaare forsvarsanstrengelser og vaæ ubrutte anstrengelser for aa oppnaa konkrete fremskritt paa nedrustningsomraadet.

oest/vest-problemene har staatt og vil fortsette aa staa

staa sentralt. oest/vest-forbindelsene har ikke gjenvunnet den fremdrift som preget utviklingen i foerste halvdel av 70 aarene. Beograd-moetet, s a l t ii-droefthingene og styrkereduksjonsforhandlingene i wien har hittil ikke foert til nye gjennombrudd i oest/vest-forholdet. men det forhold at denne omfattende forhandlingsprosessen fortsatt er i gang ser vi som et klart positivt trekk.

som allierte samarbeider vi om et felles forsvar mot ytre trusler. men vi kan ikke bevare vaar demokratiske samfunnsform utelukkende ved et ytre vern. vi maa ogsaa gi enkeltmennesket oekonomisk og sosial trygghet. dette indre vern utgjoer en saerlig utfordring i en situasjon der vaare medlemsland i dag har 15-20 millioner arbeidsloese.

masse arbeidsloeshet er uverdigg et demokratisk velferdssamfunn. langvarig arbeidsloeshet undergraver den sosiale stabilitet og skaper sosial mistilpasning som kan innebaen fare for det demokratiske system.

vi har ogsaa en sterk inflasjon i mange land. mangel paa et effektivt internasjonalt oekonomisk samarbeid gjoer det vanskelig fullt ut aa utnytte landenes oekonomiske potensial.

her ligger oppgaver som det er tvingende noedvendigg at vi samarbeider om. dette utgjoer en spesiell utfordring til oss som er samlet i denne sal.

forutsetningen for stabilitet og fred i vaar del av verden bestemmes ogsaa av utviklingen i verdenssamfunnet som helhet. her staar vaart forhold til utviklingslandene som den fremste utfordring. det er selvsagt en naer sammenheng mellom den oekonomiske utvikling i vaare egne land og vaar evne til aa fremme utviklingen i de fattige land. men det eksisterer ingen motsetning mellom disse maalsettingene. for oekt innsats for utviklingslandene vil stimulee aktiviteten i vaare egne land. paa dette grunnlag blir arbeidet

sideansordning et arbeide for aa loese

felles problemer. dette er en fredsskapende oppgave i ordets egentlige forstand.

• samtidig med toppmoetet i washington paagaar fn's spesialsesjon om nedrustning i new york som paa ny stiller rustningsproblemene i verden i sentrum for internasjonal oppmerksomhet. det e viktig at vi baade paa dette moetet og i new york gjoer det helt klart at vi er villige til aa medvirke til realistiske tiltak for rustningskontroll og nedrustning.

kjernevaapnene utgjoer en saerlig utfordring. paa den ene siden bidrar de til aa sikre avskrekkingen som vaar sikkerhet bygger paa. paa den anre side utgjoer kjernevaapnene ogsaa en trusel mot menneskeheten ved sin blotte eksistens. her hviler det et spesielt ansvar paa atomvaapenmaktene for aa vise tilbakeholdenhet og aa utnytte alle muligheter for aa stanse den videre utvikling og utplassering av kjernevaapen. i denne forbindelse vil jeg understreke betydningen av president carter's beslutning om aa utsette avgjoerelsen om produksjon av noeytronvaapenet. jeg haaper at sovjetunionen bidrar til at denne beslutningen kan bli innledningen til en ny og positiv utvikling.

rustningskontroll og nedrustning maa bli en integrert del av ethvert lands sikkerhetspolitikk. den avgjoerende forutsetning for reduksjon av saavel kjernefysiske som konvensjonelle vaapen er imidlertid at man gjennom politisk avspenning skaper den noedvendige gjensidige tillit.

noramb